

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica

v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Ogledi za 100 višine stolpca 50 p. Reklamne med tekstom 1 Din.
Posamezna številka stane 1 Din.Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.666.

40-letnica Zadrugne Zveze v Celju.

Včeraj, v nedeljo, dne 7. oktobra se je kot zaključek jugoslovanskega zadrugnega kongresa proslavila 40-letnica Zadrugne Zveze v Celju. Sejna dvorana Mestne hranilnice je bila polna odličnih gostov in zastopnikov domačega zadrugništva.

Predsednik celjske Zveze dr. Božič se je v svojem pozdravnem govoru spomnil najprej vseh onih, ki so Zvezo ustanovili in pri njej sodelovali. V prvi vrsti je slavil ustanovitelja in prvega organizatorja slovenskega zadrugništva pokojnega inž. Mihaela Vošnjaka. Njegova narodna zavednost združena s praktičnim gospodarskim pogledom in z veliko iniciativnostjo ga je usposobila za voditelja slovenskega zadrugništva skozi skoraj 3 desetletja. Bil je tih in skromen mož, toda energičen in vztrajen delavec na gospodarskem polju. Uspeh njegovega dela so osobito premožne, sedaj močne in v našem gospodarskem življenju pomembne kreditne zadruge po mestih, trgih in večjih podeželskih krajih, uspeh njegovega truda so prvi samozavedni in samostojni koraki našega naroda v kulturnem, gospodarskem in vsled tega naravno tudi v političnem življenju. Njegovo truplo počiva v daljni švicarski zemlji, kjer so ga kot političnega begunca položili v grob, tradicija njegovega dela pa še živi naprej v mnogobrojnih njegovih učencih. Slava njegovemu spominu! (Slavljici zborovalcev.) Razumem se, da Mihael Vošnjak ni zmogel vsega organizatoričnega dela sam. Morda bi ostal njegov poziv na zadrugno delo glas vpljočega v puščavi, ako bi ne bila dala usoda istodobno našemu narodu mož visokega poleta in velike ljubezni do njega in njegovega napredka. Stopajo mi tu pred oči možje kot so bili dr. Josip Vošnjak, dr. Ivan Dečko, Simon, Hansenbichler, Lončar, Lipold, Turnšek, Rapoč, Ivan Kukovec, dr. Geršak, dr. Georg Knez in premnogi drugi, da o se sedaj živčih in delujočih ne govorim. Ako gledamo danes rezultate njihovega dela, ako gledamo vse to cvetoče kreditno in produktivno zadrugništvo, kar ga je v naši Zvezi in kar se je po Vošnjaku in še pod njim organiziralo drugod, vidimo, da so ti možje in z njimi vred cela vojska zadrugnih delavcev opravili lepo in koristno delo, iz katerega se lahko učimo, katero je zmogelno smisel za zadrugništvo okrepiti in povzdigniti in katero nam bode dajalo pogum in vspodbode za nadaljevanje.

Nato je predsednik pozdravil navzoče goste zadrugarje, med njimi zastopnika francoskega konzumnega zadrugništva in sedanjega ravnatelja zadrugnega biroja pri Ligi narodov v Ženevi dr. Fauquet, odposlanca Ustfed-

ne jednoty v Prazi dr. Chulka, zastopnika kmetijskega zadrugništva bavarskega iz Monakovega ter zastopnika avstrijskega konzumnega zadrugništva iz Grada in Celovca, predsednika Glavnog Zadrugnog Saveza ministra na razp. dr. Korošca, načelnika zadrugnega oddelka v poljedelskem ministrstvu dr. Vejo Stojkoviča, državnega komisarja pri Narodni banki ministra na razp. Glavinčiča, zastopnika pokraj. uprave svetnika dr. Žužka (namestnik velikega župana dr. V. Pfeifer je došel kasneje), dvorn. svetnika, predsednika celjskega okrogne sodišča dr. Kotnika, celjskega župana dr. Hrašovec, dolgo vrsto gostov zadrugarjev iz cele države in mnoge druge. Zborovalci so navzoče goste živahno aklamirali.

Nadajni pozdrav predsednikov je veljal bratom našim zadrugarjem iz Notranjske, Goriške, Trsta in Koroške, s katerimi smo delovali v skupni organizaciji tako dolgo, dokler ni znova zasedel tega dela naše in njihove domovine tuje. Pošiljam jim iskrene pozdrave s prošnjo, naj delajo in vztrajajo. (Živo odobravanje.)

Sledilo je čitanje brzojavk in pozdravov. K štiridesetletnici Zveze so častitaji brzojavno poljedelski minister Miletič, pismeno veliki župan dr. Lukan, poslanstvo češkoslovaške republike v Beogradu. Jednota čeških hospodarskih spočenstev v Opavi, Slovanska zemeljska društveni komora v Prazi, Zadrugna Zveza v Trstu, brzojavno nadalje Zemaljsko gospodarsko vijeće v Splitu, Srpski savez zemljoradničkih zadruga v Sarajevu, Zadrugni Savez Split, Hrvatski Savez Sarajevu, starosta slovenskih zadrugarjev Lapajne in mnoge članice Zveze same, kakor druge slovenske zadruge, ki se proslave niso mogle udeležiti.

Pri odzdravih je prvi govoril dr. A. Korošec, ki je povdarjal, da Zveza ni ustvarila samo materialno močne zadrugne organizacije, temveč je dala narodu po svojih ustanoviteljih, po bivših in sedanjih zadrugnih delavcih velike etične vrednosti: učila je ljubezen do domovine in naroda, učila je ljubezen do bližnjega, ki se je kazala v tem, da se je skušalo potom zadrug pomagati malim in slabim članom naroda do človeka vredne eksistence. Častita Zvezi kot najstarejši hčeri GZS na njeni 40-letnici in povdarja, da celo jugoslovansko zadrugništvo deli žalost Zveze nad zgubo dobrih svojih članic na Goriškem, Trstu in Koroškem. To zadrugništvo in cel narod, ki stoji za njim, svojih bratov zadrugarjev ne pozablja. (Viharno odobravanje.) Za dr. Korošcem so častitaji Zvezi imenom poljedelskega ministrstva dr. Veja Stojkovič, dr. Chul-

ka, Mihaelo Avramovič, prof. Tandarič v imenu hrvatskih zadrugarjev, župan dr. Hrašovec v imenu starih slovenskih zadrugnih delavcev in prof. Remec v imenu Zadrugne Zveze v Ljubljani, izjavljajo, da bo treba proti koncentraciji bančnega kapitala koncentrirati zadrugni kapital in razliti vse slovensko zadrugništvo, ako bomo hoteli obvarovati v težkih gospodarskih prilikah, ki jih imamo sigurno pričakovati, našega maloga človeka pred gospodarskim poginom.

Konečno je govoril Zvezin ravnatelj Lomčar o Zvezini štiridesetletnici. S tem je bila slavnost končana.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

8. pondeljek »Operni večer«. A.

9. torek, »Operni večer«. B.

Politične vesti.

Denarja lačni junaki so iznesli zopet v »Slov. Gospodariju« lažnjiv in zloben napad na slovenske denarne zavode, ki niso v rokah duhovščine. Tokrat se gre za hmeljarje. Značilno je, da se to jajce sovraštva in besnega napadana izleže vsakokrat v nekem znanem gnezdu v Celju, čegar malogodni mladinci žive od naprednega, narodnega denarja, imeli smo že večkrat priliko opozoriti našo javnost na nedogledno škodljivost takih napadov v narodnogospodarskem pogledu. Vsek dan občutimo na vsak korak, kako gospodarsko slabi smo Slovenci, kako se obratno zopet krepi med nami tuji nemški kapital, ki nam grozi požreti podjetja, ki so ob prevratu bila nacionalizirana ter nam grozi, da si podvrže tudi podjetja, ki so bila od nekdaj naša. Vse naše gospodarsko življenje trpi težko krizo vsled pomanjkanja denarja, in v teh časih se pojavljajo ljudje in gotovo časopisje, ki z brezvestnim hujskanjem krade čast slovenskemu delu in ubija v narodu zaupanje v njegovo lastno gospodarsko moč. To je delo hijen v našem javnem življenju, ki mora biti zaustavljeno s silo in zakonom v interesu države in naroda.

Poslanec Reisner o konvencijah v Avstrijo. Na seji odbora za pretes zakonskega načrta o konvencijah v Avstrijo je referent ministrstva zunanjih poslov podal kratko poročilo ter izjavil, da so slovenski gospodarski krogi s temi konvencijami. Odgovarjal je demokratski poslanec Reisner, ki je omenjal, da se čudi, da so Slovenci zadovoljni s konvencijami, ko se more vendar iz prepisov brzojavk in memorandumov Trgovske zbornice v Ljubljani dokazati, da so slovenski gospodarski krogi s temi konvencijami zelo nezadovoljni. Fa-

vorizirana je Avstrija na rovaš Slovenije in Dalmacije. Zahteval je pojasnila o imetju bivših društev »Südmarke«, »Schulvereine« in »Alpenvereine«. Protestiraj je tudi proti ključu, ki ga dobijo konvencije, vsled česar so predvsem oškodovane male hranilnice. Tudi dr. Kumanudi je dejal, da je relacija za izplačevanje obveznosti po tečaju 8 Din za 100 avstrijskih kron za našo državo zelo nepovoljna.

Prihod Radičevcev v Beograd. Predsednik demokratskega kluba je govoril s četiri ostalih opozicijskih skupin o predlogih, ki so z njihove strani stavljeni k zakonu o takšah; raznesla se je vest, da bo opozicijski blok poklical na pomoč še Radičevce ter strmoglavil vladu. Vlada se boji Radičevcev in grozi z razpustom parlamenta.

Mussolini se ne uda. Italijanska vlada še dosedaj ni izpremenila svojih predlogov, ampak hoče doseči sporazum na podlagi Mussolinijevega načrta, s katerim bi se ukini rapalski dogovor. Pač pa bi bila Italija pripravljena pristati na nekatere korekture meje v bližini Kastavščine.

Program nove nemške vlade. Državni kancelar dr. Stresemann je razvil na seji nemškega državnega zbora 6. tm. v velikem govoru svoj program. Najprej je podal kritiko zadnje vladne krize ter ostro nastopil proti veleindustrijskim, ki so napadali parlamentarizem, niso pa dali državi na razpolago svojih vodilnih oseb, da bi pokazali, kako se napravi bolje. Glede pogajanj s Francijo je povdarjal, da niso bila kapitulacija pred Francijo. Pasivni odpor se je moral opustiti ne na ljubo Poincaréju, temveč ker se ga ni moglo več izvajati. Glede Bavarske je izjavil, da gre državno pravo pred deželnim, vendar pa moramo upoštevati pač razmere, ki so povzročile, da se Bavarska naslanja na edredbo, ki je izšla iz bavarskega prava.

Nemški veleindustrijalci se pogajajo s Francozi. »Chicago Tribune« je objavila vest, da so nemški veleindustrijalci Stinnes, Prügler, Kloeckler in Vejsen posetili generala Dégoutta v Düsseldorfu ter se z njim pogovarjali skoraj tri ure glede vpostavitve dela v Poruhrju in obnovitve reparacijskih dobav.

Načrt Masarykovega bivanja v Parizu. Masaryk prispe v Pariz 17. tm., kjer ga bo sprejel na kolodvoru predsednik Millerand. Masaryk bo stanoval v knežjih sobanah na Quai d'Orsayu. V Elyseju se bo vršila slavnostna večerja. Drugi dan bo sprejel Masaryk diplomatski zbor v hotelu Grillon, opoldne se vrši slavnostni obed. Za časa njegovega bivanja so predvidene velike svečanosti. Sotrudniku »Sunday Times« se je Masaryk izrazil o splošnem evropskem položaju. Vsled zadnjih do-

»Ti nisi mogla biti drugačna, mati.«
»Reci to še enkrat! ...« — Kje je tu zločinka? Ta hip, a li ta hip jo vidimo v prizanesljivi luči. Ali poseglo bi se lahko še globlje, ta scena bi morala stopiti bolj v ospredje, tu je umetnina, ki bi se jo dalo izluščiti.

Sina Friderika je podal g. Kokot, naš stari znanelec na odru, dasi so javljali plakati njegov »debut«. Igral je dobro, videlo se je, kako se je poglobil v svojo vlogo, ki je bila v splošnem izvrstno nastudirana. Le v zadnjem dialogu z materjo je bil glasovno nekoliko slabši, brez potrebne modulacije. S kreacijo Friderika je g. Kokot dokazal mnogo talenta in lepe zmožnosti.

Gdč. Hana Mirnikova je dobro igrala nekoliko pasivno, resignirano nravo Gerde. Dala nam je simpatično pojavo mlade žene s slutničnimi, iščočimi očmi in probujajočo se dušo. V

STRINDBERG:

Pelikan.

Po klasični »Mariji Stuart« — Strindbergov »Pelikan«. Tam širokotežnost, jasnost, simplificiranost linije, — tu temen kaos, ki ga zalučala v svet edina gonilna sila Strindbergove ustvarjajoče duše: Sovraštvo, krvavost, infernalno sovraštvo, negiranje naravnih zakonov — spačena obsodba žene.

Dva sveta, in vendar — »les extrêmes se touchent«. Človeški duši je potreba velikih oznanjevalcev, kakor tudi črnih zaklinjačev, kajti umetnost naj ne bo samo mehka, blažeca roka, ki uspava misli in lagodi »človekoljublju« — naj bo tudi močen signal ki zbija in alarmira duše, naj bo živa slaba vest človeka in njegove dobeli.

V tem znamenju so prošla Strindbergova dela uprav zmagoslavno pot

po vsem literarnem svetu in ni ga menda avtorja, čigar dela bi se bila v zadnjih letih tolikokrat uprizorila.

Tudi na celjskem odru Strindberg ni novinec, občinstvo ga pozna že iz »Smrtnega plesa« v prejšnjih sezonah. Tudi petkova uprizoritev »Pelikana« je dosegla pri publiku priznanje in razumevanje, sodeč po aplavzu, ki je bil zelo živahen.

Glavna vloga matere je bila poverjena geji. Založnikovi, ki je bila igralsko v splošnem dobra. Njena prihuljena, zločesta prikazen je dobro spadala v mračen milje obsojencev, četudi njena nekoliko šibka predstava ni povsem odgovarjala Strindbergovi zamisli. Čutili smo zlo, ki klije iz nje in zastruplja ozračje tega s prokletstvom obtoženega doma. Opažala pa se je tudi nepopolnost jezikovne in glasovne kulture, kar se zlasti pri »Pelikanu« tem bolj občuti, ker drama nima

zunanjih efektov in zapletitajev, njena moč sloni ravno na notranjem doživljanju in razvoju, pri čemur je izgovorjena beseda glavni posrednik med umetnikovo in gledalčevo psiho. A pripovedovanje, stavki so bili tu iztisnjeni, sicer ostro markirani, a vzlic temu često nerazločni. (Sploh se je govorilo ta večer na odru pretho ali premalo razločno). S tem je bila marsikatera umetnina zgubljena, šla je mimo nas nepočutena. Tudi ona pretresujoča, strahovna vizija moža: »... drvel je v dežju in temi po tobakovih poljih in rjul od hrepenenja po ženi in otrocih...« Šlo je mimo. — Boljši je bil prizor s sinom v onem velikem psihološko važnem momentu, ko se nam popolnoma razgrne grozna tajnost Strindbergovih bitij: to niso zločinci, zavedajoči se zlega, obsojenci so, brez subjektivne volje in zavesti, noseči v duši prokletstvo podedovano ali usojeno.

gočkov v Nemčiji je omajana stabilite-
ta evropske politike za več let, vendar
je nastopilo v zadnjem času neznatno
zboljšanje. Vsa Evropa ima pravico do
optimizma za bodočnost. Češkoslova-
ška stremi za sodelovanjem in prija-
teljskimi odnosi z drugimi državami.
Zadnje občinske volitve so pokazale
zaupanje manjšin v vlado. Nemci in
Madžari na Slovaškem se bodo spriz-
nili z novim državopolitičnim polo-
žajem.

Cellske novice.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Danes
v ponedeljek zvečer se vrši točno ob pol
8. uri v risalnici meščanske šole otvo-
rjivo predavanje. Predaval bo g. Edv.
Šimic »O Babiloniji nekdanj in sedaj«.
Predavanje bo zelo zanimivo, ker se bo
odkrila občinstvu slika kulturnega nara-
da, ki je med nami skoro čisto nepo-
znan. Pričakuje se obilo poslušalcev.

Vsak drugi ponedeljek zvečer se vr-
še redno predavanje na ljudskem vse-
učilišču, zato se prosijo društva, da na
te večere ne prireajo kakih zborovanj,
da se omogoči občinstvu čim številnej-
ši dostop k predavanjem.

Tombola Sokolskega društva v
Celju se vrši v nedeljo 21. tm. ob 2. uri
pop. na Dečkovem trgu pred Nar.
domu. Kupujte tablice po 3 Din, ka-
tere dobite pri naših sestrah in bratih.

Za tombolo sokolskega društva v
Celju se je nabralo izredno lepo število
dobitkov. Omenjamo le nekaj naših
tvrdek, ki so prispevale z večjimi ali
manjšimi dobitki. Brat Drago Sirec,
stensko uro vredno 1750 Din, neimeno-
vana trdka iz Aleksandrove ulice veli-
k zavoj raznih predmetov večje vred-
nosti, Ivan Rebek, tehnično z vsemi po-
trebnimi uteži, Karol Pertinač, drago-
ceno posodo, Strelec, tepetar, lep na-
hrbntnik, dr. Milko Hrašovec, velik pe-
pelnak, vreden 200 Din, neimenovana
trdka iz Glavnega trga velik zavoj
špecerije, Ivan Naraks 150 kg krompir-
ja, Rudolf Stermečki ovratnike i. dr.,
Miloš Pšeničnik, ovratnike, Jože Za-
bukošek ml. perilo, Zveza slov. trgov.
5 kg sladkorja, Peter Majdič 100 Din v
gotovini. Društvo je nabavilo zelo lep
šivalni stroj ter kuhinjsko opremo. Ne
prejiravamo, ako trdimo, da bo to
največja tombola, kar jih je bilo kdaj
v Celju.

Jutri, v torek, 9. oktobra odpade
odborova seja sokolskega društva in
se bo vršila najbrže v četrtek. Sestre
odbornice in bratje odborniki bodo ob-
veščeni po dopisnici.

Nocoj, v ponedeljek, 8. oktobra ob
8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega
doma izredni občni zbor Orjune.

Klub napr. slov. akademikov v Cel-
lju je ustanovil v nedeljo 7. oktobra v
Dramljah pri St. Jurju ob juž. žel. svojo
X. ljudsko knjižnico, obstoječo iz 131
knjig razne vsebine. Podrobno poročilo
o slovesni ustanovitvi priobčimo pri-
hodnjič.

Umrla je nagle smrti gospa Olga
Poljančeva, soproga vladnega tajnika
g. Ivana Poljanca, sedanjega vodja okr.

zadnjem dejanju sta podala s Frideri-
kom posebno efektno sliko, ki je bila
z naraščajočim požarom uprav reali-
stično podčrtana.

V petek smo lahko vnovič opazili,
kako dobro in izdatno moč je pridobi-
lo gledališče z g. Zormanom. Njegov
»zet« je spadal v okvir dejanja v na-
stopu in igri neoporečen, kar je eno-
tost igre le podkrepi.

Tudi gđ. Marnova je napravila
iz svoje vloge, kar se je dalo. Bila je
verna slika stare, betežne služkinje
Mariete.

Režiji g. Železnika gre v čast po-
sešno skrbno naštudiranje drame, ki
je popolnoma uspela.

H koncu bi se dalo še pripomniti,
da je bil klavir v I. dejanju preglasen,
tako, da je bil ves razgovor skoraj
podoben melodramu. Da se je govorilo
premalo razločno ali pretiho smo že
omenili. Tudi bi bilo treba potisniti
scenerijo in dejanje bolj v ospredje,
da bi se ne odigravalo vse pri vratih ali
globoko v sredini. In oni osodepolni
rdeč divan, na katerem je umiral oče,
bi tudi ne smel stati tako nedolžno v
ozadju. Razsvetljava in scenerija je bila
dobra, motila je le naprej moleča stena
s kaminom, ki je dajala sibi čudno,
nem, gočo podobo.

glavarstva v Mariboru. Pogreb se vrši
v Celju jutri, v torek ob 4. uri pop. na
mestnem pokopališču.

Velika kulturna sramota. Petkova
tržaska »Edinost« prinaša v uvodniku
»Kulturni kanibalizem« uradno besedilo
o poitalijančenju slovenskih ljudskih
šol v Primorju: »V ravnanje šolskih
vodstev se sporoča, da bo moral biti od
1. oktobra dalje pouk vseh predmetov
v prvem razredu (oddelku) ljudskih šol
izključno italijanski. Pouk slovenskega
jezika bo za otroke omenjenih razre-
dov neobvezen.« Ta odredba je najsra-
motnejša, najnedostojnejša kulturnega
naroda, kakor se nazivlja italijanski. Ta
protikulturni in nečloveški ukrep treba,
da postavimo na sramotni kamen, da ga
vidijo vsi kulturni narodi, zlasti naš
»Herrenvolk«, ki vedno javka, da nima
nikakih pravic in nobenih lastnih šol,
medtem ko v Beogradu »glijajo« za čim
večje število nemških srednjih šol, od
katerih eno namerava doseči v našem
slovenskem Celju peščica Nemcev in
nemčurjev, ki ne zaslužijo drugega, ka-
kor da se jim pokaže hrbet. Mi sloven-
ski »barbari« ne preziramo najplemni-
tejšega načela civiliziranega sožitja
med narodi. Mi pustimo vsled naše lu-
bezničnosti in slabosti naši nemški ma-
njšini se preveč pravice in svobode. Zadi-
nji čas se opaža zopet nadutost Nem-
cev in nemčurjev v našem mestu. Nem-
ški pobalini si upajo zopet izzivati mir-
ne slovenske meščane in jih nazivati z
»Wandisches«. Nemčurke so zopet po-
zabile svojo materinščino in klepetajo ba-
ženo nemščino. Opozarjamo naše naci-
onaliste, da tem dogodkom posvečajo
čim večjo pažnjo in si zapomnijo vse
dotične skrite in potuhnjene elemente,
ki neijo javno in skrivaj nezadovolj-
nost preobestnih Nemcev in nemčur-
jev. Kaj bi pisali v razne tuje liste naši
manjšinovci, če bi se z njimi postopalo
tako neusmiljeno in kruto kakor postop-
a italijanska vlada z našimi brati on-
kraj meje.

Koncert Sancin. S tlim zadovolj-
stvom smo pozdravili nameščenje San-
cina na naši Glasbeni Matici. Vedeli
smo, da začne na zavodu sezona dela.
To mnenje nam je potrdil komorni ve-
čer. S srečno roko izbran spored, poln
izpremembe, občinstvu ni zadostoval,
umetnik je moral še dodati. Dvorakova
sonatina je delo v klasični formi ter za
otvoritev koncerta kakor nalašč. Otož-
no začelo, a izzveni v razposajeni poi-
ki. Sancin jo je odigral z ognjem. Delo
sicer nima tehničnih težkoč, zahteva pa
tem več razumevanja. Male ritmične
izpremembe, ki jih komponist ni pred-
pisal, so pri proizvajanju rekli bi obve-
zne. Od čeških mojstrov sta bila se za-
stopana Fibich in Smetana. Starejša
klasična dela (Bach, Pugnani) kakor tu-
di Ambrosijevo serenado je podal umet-
nik mojstrsko, omenjam le krasno kan-
tileno speva na g-struni. Glavna točka
sporeda za me pa je bila Griegova so-
nata. Sestoji iz treh delov ter zahteva
od pianista najmanj toliko kakor od vio-
linista. In pri tej točki je gospa Mira
Sancinova pokazala, da obvlada klavir
mojstersko. Spremljanad vse delikat-
no, posebno v pianissimo-mestih. Pol-
movanje Griega samo mi je izredno u-
gajalo. Ne bi ga rad slišal ne hitreje, ne
počasneje, a tudi ne brez tistih cenzur,
ki jih je g. Sancin vpisal na najprimer-
nejših mestih. Koncert je bil precej do-
bro obiskan ter v umetniškem oziru pr-
vovrsten. Celjani si lahko čestitajo, da
je Sancin sedaj naš. Želeli bi pa tudi,
da njegova gospa soproga nastopi kako
točko klavir-solo. — H koncu omenjam,
da je dal g. Martinovič dvorano brez-
plačno.

Komorni kvartet »Zika«, ki nastopi
na komornem večeru v torek, 9. tm. v
mali dvorani hotela »Union« v Celju,
je predmet vseobčnega zanimanja celjske
publike. Občinstvo je naprošeno, da za-
vzame prostore v dvorani točno ob na-
povedani uri (pol 21.), da ne bo že med
izvajanjem prve točke brezobzirnega
škrpanja in loputanja z vrati. Da ne bo
naval pri večerni blagajni prevelik, naj
si vsakdo preskrbi vstopnico v predpro-
daji v trafiki ge. Marije Kovač v Ale-
ksandrovi ulici. Zunanje goste opozar-
jamo, da ostane po koncertu kavarna v
hotelu »Evropa« odprta do odhoda noč-
nih vlakov.

Stavbena in stanovanjska zadruga
v Celju sklicuje skupno sejo načelstva
in nadzorstva za torek, dne 9. tm. ob
17. uri v prostore davčne okrajne obia-
sti. Vsi člani naj se je radi priprave za
občni zbor zanesljivo udeležijo.

Hotel pri Kroni na Ljubljanski cesti
je baže kupil g. Canak, posestnik hotela
Royal v Zagrebu; namerava dozidati se
eno nadstropje in otvoriti moderna,
udobna prenočišča.

Čiščenje uradnih prostorov. Vsled
snaženja uradnih prostorov mestnega
magistrata je mestni urad dne 11. in 12.
oktobra (četrtek in petek) zaprt. Stran-
ke, ki so povabjene za četrtek, dne 11.
tm. k mestnemu magistratu, se naj
zglasijo v soboto, dne 13. tm.

Padeč cen govejemu mesu v Celju
je izzval tudi v drugih krajih Slovenije
ogčenje nad previsokimi cenami. Ta-
ko pozivlja trboveljsko občinstvo mero-
dajne faktorije, da naj preskrbe tudi Tr-
boveljčanom cenejše meso, kjer je se
vedno po 92 do 100 K kilogram. V prvi
vrsti sta poklicana gerentski sosvet in
redniško ravnanstvo, ki ima dva me-
sarja. Če gre pri nas v Celju lahko, mo-
ra iti tudi drugod.

Kino Gaberje. Ponedeljek 8., torek
9., sredo 10. in četrtek 11. oktobra »Mo-
ja mala Baby«. Zgodba v 5. dejanjih.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

XXVIII. brzojavno tržno poročilo.
Žatec Č. S. R. 5. 10. 1923. Zelo čvrsto
3200—3450 č K za 50 kg.

XXIX. brzojavno tržno poročilo.
Žatec Č. S. R. 6. 10. 1923. Viharno po-
vzdigovanje hmelj, cen — 80% prodaj-
nih — cene 3500—3600 č K za 50 kg —
vsako uro rastoče cene.

Hmeljsko tržno poročilo. Stras-
bourg (Francija), dne 4. oktobra 1923.
Cene naraščajo dalje. Plačalo se je že
Fr. 1300.— za 50 kg. ali Fr. 26.— za
kilogram, za izbrane partije tudi več.
Ceni se, da je le še 5% pridelka v rokah
kmetovalcev. Računati je še z nadalj-
nim naraščanjem cen. — Za češko biao-
go se je plačevalo v trgovini 1800 do
1900 frankov za 50 kg. za amerikansko
okoli 700 frankov. — I. I.

Dnevna kronika.

Kongres Glavnega združnega Sa-
veza za kraljevino SHS v Celju. V so-
boto ob 10. uri je otvoril glavno zboro-
vanje predsednik Glavnega združnega
Saveza dr. Anton Korošec, kate-
rega se je udeležilo nad 80 zadrugarjev
iz cele države. Poleg zastopnikov, ki
smo jih našli v sobotni številki so do-
šli v soboto še zastopnik češkoslova-
škega združništva dr. Chulka, zastopn.
poljedelskega ministra načelnik dr. Ve-
a Stojkovič, tajnik ljubljanske Trgov-
ske in obrtne zbornice dr. Mohorič, za-
stopnik koroških kmetovskih zadrug
v Celovcu, zastopnik Zveze uradnihskih
zadrug dr. Kovačec in bivši praški po-
slanik dr. Bogomil Vošnjak. Češkoslo-
vaški zastopnik dr. Chulka je v svojem
govoru naglasil prijateljske vezi med
češkoslovaškim in jugoslovanskim za-
družništvom. V imenu celjskega mesta
in prebivalstva je župan dr. Hrašovec
izrazil veliko veselje nad tem, da so
zadrugarji izbrali letos ravno naše sta-
rodavno mesto za sedež zborovanja. G.
Frauquet, zastopnik francoskih kon-
zumnih društev je prinesel čestitke in
pozdrave iz Francije. V imenu poljedel-
skega ministra je pozdravil skupščino
zastopnik dr. Velja Stojkovič. Sledili so
nato zelo zanimivi in poučni referati dr.
Basaja o raznih tipih združništva v
Sloveniji, Miloša Štriblerja o združnem
zakonu, dr. Cicaka o združnem zavaro-
vanju, ki je zlasti povdarjal veliki po-
men zavarovanja pri domačih zadrugah
in navedel primere, koliko denarja odne-
sejo tuje zavarovalnice iz države; dr.
Kojčica o zdravstvenih zadrugah; dr. Lj.
Prohaska o davčni reformi in združ-
ništvu. Vsem referatom so navzoči z
navdušenjem in zanimanjem sledili. Re-
solutije o združnem zakonu, davčni
reformi in drugih važnih vprašanjih pri-
občimo prihodu v celoti. Opoldne so
se zbrali gostje v hotelu »Evropa« k
skupnemu obedu, kjer je pozdravil pred-
sedn. Zadr. Zveze dr. Božič došle zadrug-
garje, odgovoril mu je preds. Glavne-
ga združnega Saveza dr. Korošec. Zla-
sti je v krasnem govoru slavil Mihajlo
Avramovič zasluge Mihaela Vošnjaka
in dr. J. Kreka. Popoldne se je seja na-
daljevala, trajala je pozno do večera.
Rešile so se na njej vse sporne in važ-
ne notranje zadeve.

Krst prestolonaslednika. Dvorni
maršal je izdelal ceremoniel za krst
prestolonaslednika. Krst se bo vršil z

največjo slavnostjo 29. tm. v saborski
cerkvi. Kurnoval bo angleški kralj, ka-
terega bo zastopal njegov sin vojvoda
Yorški s soprogo. Krst bo izvršil patri-
jarh Dimitrij ob veliki asistenci ob pri-
sotnosti kralja in kraljice, romunskega
prestolonaslednika s soprogo, princezi-
nje Jelene, grškega princa Nikole, di-
plomatskega zbora, vlade, predsedni-
štva narodne skupščine in poslancev.
Ob 1. uri bo slavnostno kosilo na dvo-
ru, zvečer velik koncert. Drugi dan 21.
oktobra bo poroka princa Pavla z grško
princezino Olgo.

Novi stodinarski bankovci. Kakor
smo zvedeli, se tiskajo v tiskarni fran-
coske banke novi 100-dinarski bankov-
ci. Stare srbske in sedanje v obtoku se
nahaajajoče mora Narodna banka po
bančnem zakonu izmenjati.

Vojaške klavzule na potnih listih
odpravljene. Dosedanje naredbo, da mo-
rajo imeti vse moške osebe na potnih
listih za inozemstvo od vojaških obla-
sti potrdilo, da so zadostile vojaškim ob-
veznostim, je vojno ministrstvo odpra-
vilo.

Gostilničarski kongres na Sušaku.
Zveze gostilničarskih zadrug za Ljub-
ljano, Zagreb in Spodnještajersko so
sklicale za 16. oktober gostilničarski
kongres na Sušak. Na tem kongresu se
bode razpravljalo o stanovskih vpraša-
njih, o ustanovitvi gostilničarske zbor-
nice in Gostilničarskem savezu za celo
Jugoslavijo s sedežem v Ljubljani ali
Zagrebu.

Predznanost Nemcev. V zadnji šte-
vilki smo poročali, da je izjavil minister
Trifunović, da ne more sprejeti predlo-
ga poslanca Täubla, po katerem bi bilo
dopustno osnovanje privatnih srednjih
šol. Nemci so vsled tega nžaljeni ter ho-
čejo protestirati pri Pašiču, ker jim je
pred nekaj dnevi obljubil tri celotne
nemške srednje šole, dve v Vojvodini
in eno v Celju!

Ponarejanje in tihotaljenje mono-
polnih listkov. Obmejni komisariat v
Mariboru je aretiral nekega Antona Ba-
biča iz Sarajeva, ker je imel pri sebi
veliko število ponarejenih monopolnih
listkov raznih kvalitet, katere je hotel
utihotaliti čez mejo. Falzifikati so zelo
dobro ponarejeni. Že dalje časa se je
opaževalo, da nosi navadni tobač listke
dražjih vrst in se ga je kot takega pro-
dajalo. Preiskave so bile dosedaj brez-
uspešne in je država utrpela vsled tega
več stotisočdinarsko škodo.

Strašna smrt železniškega čuvaja.
Te dni se je pripetila na progi Zagreb-
Sveta Klara grozna železniška nesreča,
katere žrtev je postal mladi železniški
čuvaj Viktor Osek. Med železniško pro-
go in čuvajnico ga je dohitel vlak, stro-
jevodja ni opazil, da se nahaja pred
vlakom drezina, v katero je zavozil
vlak z vso silo. Osek je prišel pod ko-
lesa lokomotive, ki ga je vlekla še ka-
kih 14 metrov daleč in ga popolnoma
razmesarila. Koščeki so ležali povsod
okrog. Nesrečnež se je šele pred krat-
kim oženil.

Razne vesti.

Za novega predsednika kitajske re-
publike je bil izvoljen Tsau-Kun.

Trgovsko brodogradje se razdeli med
našo in italijansko državo. Mussolini in
naš rimski poslanik sta podpisala 3. tm.
besedilo, ki se nanaša na sporazum,
sklenjen 7. febr. 1920 v Parizu med na-
šo državo in Italijo glede razdelitve vse
trgovske mornarice bivše Avstro-Ogr-
ske.

Z vozom v prepad. V Splitu je pa-
del tovorni voz s konji in voznikom v
tri metre globoki prepad. En konj je
namreč na ozki cesti spodrknil in je po-
tegnil vse skupaj v globočino. Konja
sta četala neupoškodovana, voznik pa je
težko ranjen.

Šestdeset bank v enem tednu. Po
poročilu trgov. registrature se je prija-
vilo pretekli teden v Budimpešti 83 no-
vih tvrdk, med njimi 58 bank. Razum
tega so bile protokolirane v okolici me-
sta še tri privatne banke. Vseh novih
podjetij drugih strok je 25. Deset od-
stotkov imejteljev novih bank je dok-
torjev.

Najvišji hotel na svetu in najčudo-
vitejši se gradi v bližini vrha gore
Jungfrau. Temelje kopijejo iz žive ska-
le v višini 11.840 čevljev. Kratka steza,
ki pelje skozi predor, bo vodila od Jung-
franske železnice do hotela. V hotelu
bo ves pogon in obrat električen.

JANKO LEŠNIČAR:

(Dalje.)

ČRTICE IZ ZGODOVINE ZADRUŽNE ZVEZE V CELJU.

Prijel se je zadrugi, ker je v njem videl za male slovenske razmere najprikladnejšo obliko kreditne organizacije. Dva čila sta mu pri tem stala pred očmi: go spodarska in narodna osamosvoja našega naroda. Rekel bi skoro, da je bil nacionalni moment močnejši ko gospodarski. Krepilo je še nacionalni moment hudo sovraštvo, s katerim so sprejeli Nemci porod slovenske zadrugi organizacije.

Z nekim bolj slučajnim momentom, z naselitvijo Mihaela Vošnjaka je postalo Celje izhodišče in za dolgo vrsto let središče slovenske zadrugi organizacije. Mihael Vošnjak je začel tu svoje delo z ustanovitvijo Posojilnice v Celju (9. II. 1881). V to svrhu je proučil Schulzejev sistem, vzlet iz njega, kar se mu je zdelo primerno ter dodal razne izpremembe. Tako je ustvaril takratnim razmeram primeren novi tip posojilnic »vošnjakovke«. Te »vošnjakovke«, ki jih je Mihael Vošnjak zamislil za stame in sploh za velike gospodarske in prometne centre, imajo dve vrsti deležev: glavne in poslovne. Glavni deleži imajo glasovalno pravico in se obrestujejo, poslovni so brez glasovalne pravice in brez obrestovanja. Te posojilnice niso niti prave šulcejevke, še manj pa seveda rajfajzenovke. Na rajfajzenovke bi kvečjemu spominjali majhni in neobrestovani deleži. Mihael Vošnjak je rezoniral pri sestavi teh pravil sledeče: Posojilnice v nemških mestih in trgih morajo pred vsem za vedno ostati v trdnih narodnih rokah, zato je omejil glasovalno pravico na glavne deleže; da se pa omogoči tudi pristop manj premožnim slojem, se upeljejo mali poslovni deleži. (Ti deleži so se v praksi poročali pri izplačilu posojila. Novi »zadrugi« je bil seveda tem bolj vesel, čim manjši delež se mu je odtegnil). Med temi zadrugi je navadno večna fluktuacija, pri nekoliko večjem poslovnem obsegu se ne da kontrolirati politično ali narodno prepričanje vseh članov. Zato nimajo glasovalne pravice. Posojevanje je v smislu zakona z dne 27. dec. 1880 (ta zakon je bil pozneje izmenjen z zakonom o osebnih davkih z dne 25. okt. 1896, ki je še sedaj v veljavi) omejeno na zadrugi, da se prihrani previsoki davki.

Mihaela Vošnjaka posojilnični program za slovenski Štajer je bil: »sprva v glavnih mestih Celje, Maribor in Ptuj ustanoviti močne narodne denarne zavode in se potem s pomočjo teh lotiti na deželi snovanja posojilnic. To je bilo treba zaradi tega, ker tedaj za ustanavljanje novih zavodov ni bilo dobiti deželnih ali državnih podpor in so morale te tri velike posojilnice pripomagati pri snovanju zavodov na deželi.« Mihael Vošnjak ni bil samo ustanovitelj Posojilnice v Celju, on je tudi v l. 1881. in 1882. oskrboval celo pisarniško in knjigovodsko poslovanje ter je ob tej priliki tudi v tehničnem oziru sestavil podlago, na kateri se je razvijalo vse poznejše delo v naših zadrugah. Ker je Posojilnica v Celju dobro napredovala, je imel Mihael Vošnjak lažje stališče pri snovanju novih zavodov. Še istega leta je bila ustanovljena Savinska posojilnica v Žalcu (ustanovitelj Hausenbichler), leta 1882. pa slede Posojilnica v Mariboru (Rapoc, Glančnik), Kmetiska posojilnica ljublj. okolice v Ljubljani (Knez), Posojilnica na Vrhniki (Kotnik, Lenarčič), Posojilnica v Sevnici in Notranjska posojilnica v Postojni. Posojilništvo se je torej začelo lepo razvijati. Da se pa ohrani enotnost v delu in ciljih, se zasiguro medsebojna pomoč in doseže smotreno organizacijsko delo, je bilo treba trdne vezi med mladimi slovenskimi zadrugami. In tu je ustanovil Mihael Vošnjak Zvezo slovenskih posojilnic, predhodnico še sedaj obstoječe Zadrugi Zveze v Celju.

VIII.

Dne 6. januarja 1883 je razposlal že obstoječim slovenskim posojilnicam načelnik

»Zadruga« 1903., števil. 1.

Posojilnice v Celju g. Mihael Vošnjak sledeče vabilo: »Slavno predstojništvo Posojilnic! Brez dvombe so se zadrugi, osnovane na podlagi zakona od 9. aprila 1873 na slovenskem Štajerskem in na Kranjskem jako razvile, ter se tudi kaže, da te zadrugi prav uspešno vplivajo na občno blagostanje. V ta namen pa, da bi se deloma že obstoječe posojilnice še bolj razvijale, in deloma, da bi se v krajih, kjer je bila ustanovitev teh zadrug potrebna, pričele dotične priprave, bila je že od več strani izražena želja, naj se osnuje društvo »Zveza slovenskih posojilnic«; ob enem se tudi omeni, da je do sedaj že 14 slovenskih posojilnic. Da bi se pa posvetovalo o ustanovitvi take »Zveze«, sešli se bodo od poslanci slovenskih posojilnic dne 21. jan. t. l. (nedeljo) popoldne ob dveh v uradni sobi celjske posojilnice, in k temu shodu povabi se tudi vodstvo Vaše posojilnice s prošnjo, poslati tedaj nekatere člane Vašega predstojništva (ravnateljstva) v ta namen sem. Razven posvetovanja o predloženih pravilih »Zveze slovenskih posojilnic« se bo posvetovalo še o sledečih točkah: 1. Prošnja na finančno ministrstvo, naj se menice tiskajo in prodajajo tudi s slovenskim tekstom. 2. Kako bi se za posojilnice pridobile potrebne tiskovine po najnižji ceni? 3. V katerih krajih spodnjega Štajerja in Kranjskega, kjer še ni posojilnic, bi bila ustanovitev teh zavodov najbolj potrebna? 4. Posamezni nasveti. Z odličnim spoštovanjem M. Vošnjak.

Vabila so dobile vse že takrat obstoječe slovenske kreditne zadrugi: Celje, Maribor, Šoštanj, Mozirje, Ljutomer, Ormož, Postojna, Vrhnika, Žalec, Sv. Jakob v Rožu, Kmetiska posojilnica ljublj. okolice, Metlika, Hran. in in posoj. društvo v Ljubljani in Obrtniško društvo v Ljubljani. Odzvali pa so se vabilu samo štajerske kreditne zadrugi in sicer Maribor, Mozirje, Šoštanj, Žalec in Celje. Te so v seji dne 21. januarja 1883 soglasno sprejele pravila Zveze slovenskih posojilnic ter jo s tem ustanovile. Pravila »Zveze slovenskih posojilnic« so se glasila v prvotni redakciji Mihaela Vošnjaka sledeče:

§ 1. Podpisane zadrugi napravijo na podlagi sledečih pravil »Zvezo slovenskih posojilnic«.

§ 2. »Zveza« ima namen: a) Sploh pospeševati napredek denarnih zavodov, kateri so se na podlagi postave od 9. aprila 1873. osnovali na Slovenskem. b) Med temi posojilnicami nastaviti opravilno zvezo. c) Na to delati, da se letni računi teh posojilnic v eni in tisti obliki (v prvi vrsti kar se tiče kontranja) napravijo, oziroma razglasujejo. d) Na to gledati in delati, da se v krajih na Slovenskem, kjer vključ njihovi potreb se še niso ustanovile posojilnice, take prej ko slej ustanovijo. e) Pri snovanju novih posojilnic pospešno pomagati.

§ 3. Posebno se omeni, da zveza oz. njeni organi, nima nikake pravice, v imenu podpisanih posojilnic take pogodbe delati, s katerimi se posameznim posojilnicam ali pa zvezi naklada kaka zaveza.

§ 4. Sedež »Zveze« je za prihodnji dve leti v Celju.

§ 5. Opravičene k prošnji za sprejem v zvezo so vse slovenske posojilnice. Prošnja se vložijo pri načelstvu zveze.

§ 6. Obstanek zveze se začasno določi na dve leti. Ali bi zveza potem še dalje obstala, ali po drugih pravilih, o tem se bo sklepalo pri obcnem zboru leta 1884.

§ 7. Če zveza neha, določi občni zbor, kako se razdeli premoženje Zveze.

§ 8. Organi zveze so: a) Načelstvo, b) Občni zbor.

§ 9. Načelstvo obstoji iz načelnika zveze in dveh odbornikov, katere voli občni zbor na eno leto. Načelnik se mora iz srede ravnateljstva tajiste posojilnice voliti, kjer ima zveza svoj sedež. Kot odborniki se smejo le udje ravnateljstva posameznih v zvezi obstoječih posojilnic voliti.

§ 10. Načelstvo ima sploh nalog vedno

paziti na vse prigodbe zadrugi zavodov in skrbeti za to, da se tiste potem glede naših razmer pretresujejo v prihodnjem obcnem zboru.

§ 11. Načelstvo sklicuje občne zборе in določi istim dnevni red.

§ 12. Načelnik oskrbuje blagajnične posle zveze in položi račun v obcnem zboru.

§ 13. Redni občni zbor se skliče vsako leto meseca aprila v kraj, kjer ima zveza svoj sedež.

§ 14. Izvanredni občni zbori se skličejo, če se to potrebno zdi načelstvu, ali pa, če dve posojilnici to zahtevata in naznanita predmete, o katerih bi se naj posvetovalo.

§ 15. S povabilom vred se mora tudi naznaniti dnevni red obcnega zbora.

§ 16. Vsaka posojilnica zveze ima pravico zahtevati, da se od nje naznanjeni predmeti na dnevni red obcnega zbora postavijo. To zahtevanje se mora pa izjaviti načelstvu najpozneje do konca meseca sušca.

§ 17. Občni zbor sklepa: a) o premembah pravil, b) o pregledovanju letnega računa zveze, c) o zadrugi zadevah sploh, d) o nehanju zveze, e) o posameznih nasvetih in f) voli načelstvo.

§ 18. K obcnemu zboru pošlje vsaka posojilnica zveze najmanj enega zastopnika. Pri glasovanju ima pa vsaka posojilnica le eden glas.

§ 19. Za pokritje uradnih stroškov doma vsaka posojilnica primerno vsoto, in sicer čisto po prosti volji.

§ 20. Kot časnikarski organi zveze se določijo: »Slov. Narod«, »Südsteir. Post.« in »Slov. gospodar.«

§ 21. Vse prepire, izvirajoče iz teh pravil, rešuje občni zbor brez daljnega priziva.

Celje, dne 21. prosinca 1883.

M. Vošnjak l. r.,
Pavel Simon l. r., Janez Hausenbichler l. r.,
Ivan Vošnjak l. r., Anton Goričar l. r.,
Jože Lipold l. r.

Po podpisu pravil je bilo izvoljeno prvo načelstvo: načelnik Mihael Vošnjak, člana načelstva pa dr. Glančnik, Maribor, in dr. Pitamic, Postojna.

Takoj po ustanovitvi je predložil M. Vošnjak pravila v potrditev notranjemu ministrstvu. Ker dolgo ni bilo odloka, je prosil svojega brata dr. Josipa Vošnjaka, naj pospešuje rešitev. Po avstrijskem društvenem zakonu je bilo namreč treba prositi notranje ministrstvo na Dunaju za ustanovitveno dovoljenje, ako je kako društvo obsegalo več pokrajin. Ustanovitev zveze slovenskih posojilnic, ki so veljale naravnost za narodno-obrambne institucije, je seveda vzbudila precej pozornosti in namestništva v naših obmejnih pokrajinah, to je v Gradcu, Celovcu in Trstu so delala zapreke. Vendar je končno ministrstvo ustanovitev društva dovolilo.

IX.

Zveza si je stavila v 4. točko svojih pravil, kakor smo videli v prejšnjem poglavju, nalogo, ustanavljati v vseh krajih, kjer bi se pokazala potreba, nove zadrugi. Ožji, »štajerski« program Mihaela Vošnjaka je bil z ustanovitvijo Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj (1883, decembra) v toliko izvršen, da so imeli sedaj večji, glavni kraji, to je Maribor, Ptuj in Celje slovenske denarne zavode. Došli so na vrsto manjši, kmečki kraji, za katere je Mihael Vošnjak izdelal posebna pravila, čijih glavne točke so bile: neomejena zaveza, manjši delokrog, deleži po 1—5 gld., čisti dobiček gre v rezervni zaklad, osebni kredit na dolžna pisma. Tu vidimo že vpliv Raiffeisenovih načel.

(Dalje prihodnjič.)

Med. univ. dr. Ferdo Korun

praktični zdravnik v Šoštanju ordinira vsak dan v hotelu

„Jugoslavija“ II. nadstr.

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrirana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejemna hran. vloge in st. obz. po 6 1/2 % to je 650 Dln od sto, proti odpovedi do 8 Dln od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru. Rentni davek plača zadruga ter se ne zaračuna vlagateljem!

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.-

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.-

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. avg. t. l. naprej po 6%, brez odpovedi, 6½% do 8% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

V strahu pred koncem sveta. Sir Percy Sykes je pri svojem predavanju pred londonsko zemljepisno družbo povedal veselo zgodbo od indijskega plemena Bandar Abbas. Ko je letel preko njih dežele prvi aeroplan, so bili prebivalci strašno vznemirjeni. Bili so prepričani, da je prišel sodnji dan. Zbrali so se v velikanskih krdelih na planjavi ter se začeli javno obdolževati svojih grehov. Na dan so prišli marsikateri prestopki, tako proti zakonom, kakor proti svojim rojakom. Ko pa se je aeroplan, v katerem je bil po njih mnenju božji angelj, ki je prišel naznaniti konec sveta, spustil na tla nedaleč od njih ter so iz njega izstopili popolnoma navadni Evropejci, je bilo njih razočaranje nepopisno. In nemala zadrega se je polastila vseh radi njih odkritosrčnosti, s katero so priznali svoje grehe drug pred drugim. Par dni se ni nobeden upal pogledati drugemu v obraz. Vsem je bilo zelo neprijetno in slednjič so sklicali javno zborovanje, na katerem so prisegli, da se mora vse tisto, kar je bilo takrat rečeno, pozabiti in odpustiti ter da se ne sme nobenega radi tega sovražiti ali zasledovati.

35 milijonov dolarjev brez gospodarja. Newyorški listi poročajo: V raznih newyorških bankah leži vsega skupaj 35 milijonov dolarjev, katerih lastnikov se ne da najti. Ta precejšnja svota je skupni začetek več manjših svot, ki so bile vložene pred mnogimi leti, kljub temu pa nikdar ni nihče dvignil. Nihče ne ve, kaj se je s tistimi ljudmi, ki so vložili ta denar, zgodilo. Najnatančnejše poizvedbe niso podale niti najmanjšega uspeha pri ugotovitvi vlagalcev. Najlepše pa je to, da ne more nihče s tem denarijem razpolagati, prvič radi tega ne, ker se ne morejo najti lastniki, a drugič pa, ker banke ne morejo izplačati teh vsot, tudi če bi se javili sorodniki in dediči, ker ne morejo ti doprinesiti nobenega uradnega potrdila o smrti izginulih sorodnikov. Vsled tega bo to ogromno premoženje slednjič zapadlo državi zakladnici.

Lokal odkupi brivec Koštomaj.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Štanc.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

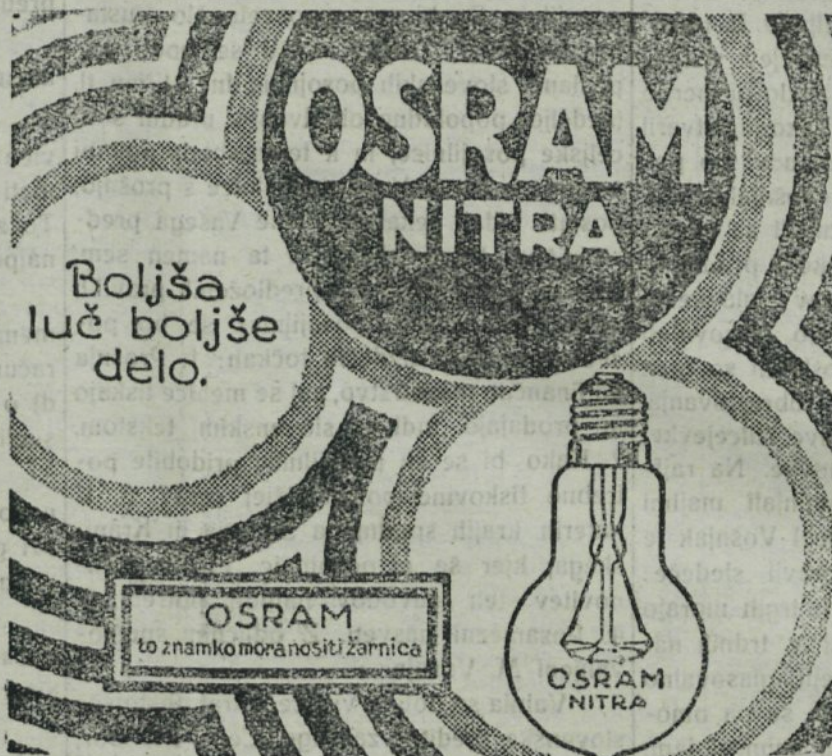
Vi imate pravico

da pri kupovanju zahtevate blago najboljše kvahte. Odločno zahtevajte od Vašega čevljarja, da Vam na Vaše čevlje pribije prave Palma kaučuk potpetnike in kaučuk potplate.

Proda se dobro ohranjen

otroški voziček

Poizve se Prežernova ul. 14, pritličje.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Kočijaž

z večletno službo pri konjih se sprejme:
R. STERMECKI, veletrgovina, Celje. 1

Sadna drevesca

se bodo prodajala od 15. do 25. oktobra. Janez Ušen, Celje. 1

Dve sestri, natakariči, iščeta večjo gostilno na račun.

Gresta pa tudi posamezno na manjše gostilne v dobrem prometu. Ponudbe na upravo pod »Natakariči«. 2—1

Uradnik išče sobo

eventuelno s hrano. Ponudbe na upravo »Nove Dobe«. 2—1

Ugodna prilika!

Zanesljiva oseba potuje v Ljubljano, na zahtevo tudi v druga jugoslov. mesta. Vzame s seboj vsako naročilo, ki se izvrši točno, proti nizkim zahtevam. Naslov v upravi »Nove Dobe«. 1

Pisarniški uradnik

zmožen knjigovodstva, korespondence, slovenščine, nemščine in srbohrvaščine ter sploh vseh pisarniških del, išče službe, najraje v Celju. Vajen potovanja ter občevarja s strankami. Cenj. ponudbe pod »Takoj-Ljubljancem« na upravo lista. 1

BREZPLAČNO

vam pošiljam cenj. dame svoje knjige in brošure ki obravnavajo vsa diskretna ženska vprašanja. Spoštovane gospe, na vsak način morate brati moje brošure, da se izognete skrbem in pomanjkanju. Na vsa diskretna vprašanja vam odgovorim takoj in vestno. Zahtevajte takoj brošuro E, proti pošiljati 10 Din (ne znamke) od med. At. Bork-te, Frankfurt a. M., Moselstrasse 48.

20—12

KUPIM manjše

posestvo

v lepem kraju na Sp. Štajerskem po močnostih blizu kolodvora. Ponudbe z natančnim opisom posestva in kraja ter cene je poslati na: Zupanc Venceli, Faroška loka 13 pri Kranju. 2—2

Dobro vpeljana zavarovalnica

oddaja

glavno zastopstvo

za celo Savinjsko dolino. Služba nudi lepo eksistenco. Ponudbe je takoj staviti na upravništvo.

Brzo-brzo

na vlak v Celje v veletrgovino R. Stermecki, kjer kupite letos

SUKNO

za moške in volneno za ženske obleke, parhent, belo, pisano in rujava platno, kakor tudi vso drugo manufakturno robo po čudovito nizkih cenah. V lastnem interesu se vsakemu priporoča, da enkrat poskusi kupiti v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros-cene.

Soba

zelo snažna, s posebnim vhomom se odda enemu ali dvema gospodoma ali dijakoma. Kje, se izve v upravništvu.

JUGOSLAVIJA SJEVERNA - AMERIKA - JUŽNA

PUTNIČKI URED JADRANSKE BANKE

Ljubljana, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Split, Šibenik, Dubrovnik, Kotor, Ercegnovi, Metković, Korčula, Jelsa, Meribor, Celje, Prevalje, Kranj

Glavno zastupstvo za Jugoslavijo

Navigazione Generale Italiana

VOZNI RED

GENOVA:

18. oktobra
22. »
24. »
27. »

Giulio Cesare
Napoli
Re Vittorio
Indiana

BUENOS AIRES:

2. novembra
14. »
11. »
20. »

GENOVA:

9. oktobra
12. »
30. »

NEW-YORK:

20. oktobra
26. »
10. novembra

prvo putovanje

Društvo može u svako doba da promjeni ovaj raspored. Mjesto treba zaka-pariti 14 dana prije odlaska ladje.